

Financiële steun equivalent aan het leefloon

Versie nr.: 1

Laatste wijziging: 22-09-2008



- 1) Waartoe dient deze fiche?
- 2) Wat is financiële steun equivalent aan het leefloon?
- 3) Wie heeft recht op het equivalent leefloon?
- 4) Aan welke 2 verplichte voorwaarden moet ik voldoen om recht te hebben op het equivalent leefloon?
- 5) Aan welke 4 facultatieve voorwaarden kan het OCMW de toekenning van het equivalent leefloon onderwerpen?
- 6) Kan ik gestraft worden indien ik me niet houd aan de facultatieve voorwaarden die het OCMW me opgelegd heeft voor de toekenning van het equivalent leefloon?
- 7) Hoeveel bedraagt het equivalent leefloon?
- 8) Zal het OCMW rekening houden met mijn inkomsten?
- 9) Zal het OCMW rekening houden met de inkomsten van de personen met wie ik samenwoon?
- 10) Bij welk OCMW moet ik mijn aanvraag indienen?
- 11) Wat zal het OCMW doen wanneer het mijn steunaanvraag ontvangen heeft?
- 12) Ik ben jonger dan 18 jaar: heb ik recht op het equivalent leefloon?
- 13) Ik verblijf illegaal in België: heb ik recht op het equivalent leefloon?
- 14) Moet ik het equivalent leefloon van het OCMW terugbetalen?
- 15) Waar kan ik terecht als ik nog vragen heb?

1. Waartoe dient deze fiche?

Deze fiche maakt deel uit van een verzameling fiches die voor iedereen toegankelijk is via de website www.ocmw-info-cpas.be





Al deze fiches geven antwoord op belangrijke vragen over de steun en bijstand van het OCMW (Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn).

Indien u het antwoord op uw vraag niet zou vinden in één van deze fiches of indien u een zeer precieze vraag hebt over een welbepaalde steun of bijstand, aarzel dan niet van contact op te nemen met het OCMW van de gemeente waar u woont.

Onder de titel van elke fiche vindt u een kadertje met de datum van de fiche en de datum van de laatste aanpassing. Vergeet niet van deze even te bekijken zodat u zeker bent dat de fiche die u gebruikt nog niet verouderd is.

De informatie die hier wordt aangeboden is geen wettige basis om rechten te doen gelden. Daarvoor verwijzen we naar wetteksten en reglementen.

2. Wat is financiële steun equivalent aan het leefloon?

Financiële steun equivalent aan het leefloon is een **financiële steun** die het OCMW u toekent wanneer u **geen recht** hebt op het leefloon (omdat u niet voldoet aan de vereiste voorwaarden) maar u zich in een **gelijkaardige behoeftige situatie** bevindt.

Het leefloon heeft het vroegere bestaansminimum vervangen. Het bestaat eveneens in een financiële steun. Het OCMW kent het leefloon toe aan iedereen die voldoet aan een bepaald aantal vrij strenge voorwaarden. (Zie fiche “Het recht op maatschappelijke integratie”)

Gewoonlijk is het **bedrag** van de financiële steun equivalent aan het leefloon **hetzelfde** als dat van het leefloon. Daarom wordt het ook “financiële steun equivalent aan het leefloon” genoemd. (Zie rubriek 7 “Hoeveel bedraagt het equivalent leefloon?”)

3. Wie heeft recht op het equivalent leefloon?

Indien u geen recht hebt op het leefloon (vroegere bestaansminimum) omdat u niet voldoet aan de vereiste voorwaarden wegens uw nationaliteit, leeftijd of inkomen, hebt u meestal





recht op het equivalent leefloon (enkel en alleen indien u voldoet aan de toekenningsvoorwaarden).

(Zie rubriek 4 “Aan welke 2 verplichte voorwaarden moet ik voldoen om recht te hebben op het equivalent leefloon?”)

(Zie rubriek 5 “Aan welke 4 facultatieve voorwaarden kan het OCMW de toekenning van het equivalent leefloon onderwerpen?”)

4. Aan welke 2 verplichte voorwaarden moet ik voldoen om recht te hebben op het equivalent leefloon?

Om recht te hebben op het equivalent leefloon moet u voldoen aan **2 verplichte voorwaarden**.

Wanneer u uw steunaanvraag ingediend hebt, gaat het OCMW na of u wel degelijk voldoet aan deze 2 voorwaarden. Daartoe zal de maatschappelijk werker u enkele vragen stellen en zo nodig, een bezoek brengen bij u thuis (Zie fiche “De procedure betreffende een steunaanvraag”)

Voorwaarde 1: Uw gewone en effectieve verblijfplaats bevindt zich op het Belgisch grondgebied

De gewone en effectieve verblijfplaats is de plaats waar u of uw gezin gewoonlijk leeft.

U dient zelf het bewijs te leveren dat uw verblijfplaats in België is. Dit kunt u onder meer bewijzen aan de hand van **een identiteitsdocument of een ander verblijfsdocument**.

Voorwaarde 2: U bent behoeftig

Het OCMW zal **beoordelen** of u al dan niet behoeftig bent. Daarvoor zal het OCMW een maatschappelijk onderzoek uitvoeren om onder meer uw financiële, sociale en medische situatie te bepalen. (Zie fiche “De procedure betreffende een steunaanvraag”).

In principe zal het OCMW van mening zijn dat u behoeftig bent indien u niet in staat bent om minstens één van de volgende zaken te doen:





- een verblijfplaats vinden,
- zich voeden,
- zich kleden,
- uw persoonlijke hygiëne verzorgen of
- toegang tot gezondheidszorg verkrijgen.

Opgelet! Het OCMW mag beslissen om de toekenning van het equivalent leefloon te onderwerpen aan enkele **facultatieve** voorwaarden. Daarvoor is echter een **duidelijke beslissing** van het OCMW vereist. (Zie rubriek 5 “Aan welke 4 facultatieve voorwaarden kan het OCMW de toekenning van het equivalent leefloon onderwerpen?”)

5. Aan welke 4 facultatieve voorwaarden kan het OCMW de toekenning van het equivalent leefloon onderwerpen?

Naast de 2 verplichte voorwaarden waaraan u moet voldoen om recht te hebben op het equivalent leefloon (Zie rubriek 4 “Aan welke 2 verplichte voorwaarden moet ik voldoen om recht te hebben op het equivalent leefloon?”), mag bij **duidelijke beslissing** van het OCMW de toekenning van deze steun onderworpen worden aan enkele **facultatieve** voorwaarden.

Deze 4 facultatieve voorwaarden vloeien allemaal voort uit het recht op maatschappelijke integratie. (Zie fiche “Het recht op maatschappelijke integratie”)

Voorwaarde 1: Werkbereidheid

Om recht te hebben op het equivalent leefloon, **kan** het OCMW eisen dat u **bereid bent om te werken**. Dat wil zeggen dat u serieuze inspanningen moet leveren om werk te vinden.

Het OCMW zal u vragen om te bewijzen dat u bereid bent om te werken, **behalve** indien gezondheids- en billijkheidsredenen u daartoe verhinderen.

U kunt **uw werkbereidheid bewijzen** door middel van een inschrijving als werkzoekende, het zelf regelmatig zoeken naar werk, een positieve instelling tegenover de werkaanbiedingen van het OCMW, de deelname aan examens, het volgen van een bijkomende opleiding, ...





Indien **gezondheidsredenen of andere redenen** u ertoe verhinderen om te werken, moet u deze meedelen aan het OCMW. Gezondheidsredenen zijn bijvoorbeeld: ernstige rugproblemen hebben, zwanger zijn, ziek zijn, ... De andere redenen (billijkheidsredenen genoemd) zijn bijvoorbeeld: een opleiding volgen, een gehandicapt kind hebben dat bijzondere aandacht vereist, alleenstaande van meerdere jonge kinderen zijn, ... Het OCMW zal beoordelen of de redenen die u aanbrengt, voldoende zijn.

Voorwaarde 2: Uitputting van de sociale rechten

Om recht te kunnen hebben op het equivalent leefloon, **kan** het OCMW eisen dat u **uw rechten doet gelden op andere sociale voorzieningen**, zoals de werkloosheidsuitkering, de uitkering voor arbeidsongeschiktheid, ... Het OCMW treedt immers slechts op als laatste redmiddel, wanneer u dus geen enkele andere mogelijke bron van inkomsten hebt. Gewoonlijk kan het OCMW u helpen om uw rechten te doen gelden op sociale voorzieningen waarop u aanspraak kunt maken.

Voorwaarde 3: Doorverwijzing naar onderhoudsplichtigen

Om recht te kunnen hebben op het equivalent leefloon, **kan** het OCMW eisen dat u zich richt tot de **personen die u onderhoudsgelden verschuldigd zijn** (personen die u alimentatie verschuldigd zijn). Dat kunnen bijvoorbeeld uw ouders, uw echtgenoot of ex-echtgenoot of uw kinderen zijn. Het OCMW kan dit enkel eisen indien de wet deze persoon verplicht om u alimentatie te betalen en indien hun financiële situatie dit mogelijk maakt.

Voorwaarde 4: Geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie

Om recht te kunnen hebben op het equivalent leefloon, **kan** het OCMW eisen dat u een zogenaamd “**geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie**” ondertekent.

Deze overeenkomst neemt op schriftelijke wijze het project voor maatschappelijke integratie over, dat u uitgewerkt zult hebben met uw maatschappelijke werker. Dit project houdt rekening met uw situatie, uw wensen, uw problemen, uw bekwaamheden en uw capaciteiten. Het kan bijvoorbeeld betrekking hebben op het volgen van een opleiding, het vinden van werk, ...





De overeenkomst legt op schriftelijke wijze uw **rechten en plichten** vast, evenals de verplichtingen van het OCMW tegenover u in het kader van dit project.

(Zie fiche “Het recht op maatschappelijke integratie”)

6. Kan ik gestraft worden indien ik me niet houd aan de facultatieve voorwaarden die het OCMW me opgelegd heeft voor de toekenning van het equivalent leefloon?

Indien het equivalent leefloon dat u ontvangt, door het OCMW onderworpen werd aan één of meerdere van de 4 facultatieve voorwaarden, **moet u deze naleven**. (Zie rubriek 5 “Aan welke 4 facultatieve voorwaarden kan het OCMW de toekenning van het equivalent leefloon onderwerpen?”)

In geval van niet-naleving van deze voorwaarden zal de betaling van het equivalent leefloon dat u ontvangt, geheel of gedeeltelijk **opgeheven of tijdelijk gestaakt** kunnen worden voor een periode van één maand tot drie maanden.

7. Hoeveel bedraagt het equivalent leefloon?

Gewoonlijk is het **bedrag** van de financiële steun equivalent aan het leefloon **hetzelfde** als dat van het leefloon. Daarom wordt het ook “financiële steun equivalent aan het leefloon” genoemd.

Het bedrag hangt af van de categorie waartoe u behoort (*bedragen geldig vanaf 1 september 2008*):

- indien u met iemand samenwoont (niet noodzakelijk uw partner) met wie u de huishoudkosten deelt (huur, energie, ...), wordt u beschouwd als “**samenwonende**” en ontvangt u **474,37 euro per maand**;
- indien u alleen woont, wordt u beschouwd als “**alleenstaande**” en hebt u recht op **711,56 euro per maand**;





- indien u minstens één minderjarig kind ten laste heeft, wordt u beschouwd als “**persoon met gezinslast**” en geniet u **948,74 euro per maand**.

Opgelet! Het OCMW mag rekening houden met bepaalde van uw inkomsten en met de inkomsten van de personen met wie u samenwoont (zie rubriek 8 en 9). Het zou dus kunnen dat u **niet het volledige bedrag** van het equivalent leefloon ontvangt maar dat uw inkomsten van dit bedrag afgetrokken worden.

8. Zal het OCMW rekening houden met mijn inkomsten?

Om recht te kunnen hebben op het equivalent leefloon, moet u **behoefstig** zijn. Dat wil zeggen dat u **niet over voldoende inkomsten** beschikt en u niet in staat bent deze te verkrijgen.

Rekening houdend met uw persoonlijke situatie, zal het OCMW **beoordelen** of u al dan niet over voldoende inkomsten beschikt.

9. Zal het OCMW rekening houden met de inkomsten van de personen met wie ik samenwoon?

Het OCMW **mag** rekening houden met de inkomsten van de personen met wie u samenwoont, zelfs indien deze personen **geen familieleden** zijn. Het OCMW zal dit echter enkel kunnen doen indien u met deze personen de kosten voor onderhoud deelt (huur, elektriciteit-, gas- en stookoliefacturen, ...) of indien u met hen een feitelijk gezin vormt.

10. Bij welk OCMW moet ik mijn aanvraag indienen?

In principe moet de aanvraag ingediend worden **bij het OCMW van uw woonplaats**, dat wil zeggen het OCMW van de gemeente waar u woont.





11. Wat zal het OCMW doen wanneer het mijn steunaanvraag ontvangen heeft?

Het OCMW zal nagaan of u voldoet aan de 2 verplichte voorwaarden om recht te hebben op de steun. Het zal eveneens op duidelijke wijze beslissen of het equivalent leefloon onderworpen wordt aan bepaalde of aan alle facultatieve voorwaarden die bij de wet bepaald zijn. (Zie rubriek 4 en 5)

Het OCMW zal een beslissing nemen over uw steunaanvraag **binnen de 30 dagen** die volgen op de indiening van uw aanvraag. Deze beslissing zal u meegedeeld worden **binnen de 8 dagen** die volgen op de beslissing.

12. Ik ben jonger dan 18 jaar: heb ik recht op het equivalent leefloon?

In principe wel. Zelfs minderjarigen kunnen recht hebben op het equivalent leefloon als ze aan de vereiste voorwaarden voldoen. (Zie rubriek 4 en 5)

Het OCMW kan echter een onderzoek uitvoeren bij uw ouders om na te gaan of zij niet kunnen voorzien in uw behoeften.

13. Ik verblijf illegaal in België: heb ik recht op het equivalent leefloon?

In principe niet. Indien u illegaal in België verblijft, is dringende medische hulp de enige steun van het OCMW waarop u recht hebt. (Zie fiche “Dringende medische hulp”)

Opgelet! Indien u als **minderjarige** illegaal in België verblijft en u vergezeld bent van uw ouders (of van een andere volwassene die voor u verantwoordelijk is), hebt u recht op materiële hulp die verleend wordt in een opvangcentrum (huisvesting, voeding, onderwijs, ...). Uw ouders (of elke andere volwassene die voor u verantwoordelijk is) kunnen eveneens aanspraak maken op deze materiële hulp. (Zie fiche “Materiële hulp voor kinderen die illegaal verblijven”)





14. Moet ik het equivalent leefloon van het OCMW terugbetalen?

In principe niet. Het equivalent leefloon moet niet terugbetaald worden, **behalve indien:**

- blijkt dat u verkeerde of onvolledige verklaringen over uw situatie afgelegd hebt;
- blijkt dat u eigenlijk wel over inkomsten beschikt tijdens de periode dat u het equivalent leefloon ontvangen hebt;
- bij het begin van de toekenning van de steun bij duidelijke beslissing van het OCMW afgesproken werd dat deze steun (of een deel van deze steun) slechts een “voorschot” was en dat u de steun dus moet terugbetalen.

15. Waar kan ik terecht als ik nog vragen heb?

Indien u het antwoord op uw vraag niet zou vinden in één van deze fiches op de website www.ocmw-info-cpas.be, of indien u een zeer precieze vraag hebt over een welbepaalde steun of bijstand, aarzel dan niet van contact op te nemen met het OCMW van de gemeente waar u woont (Zie “Adressen en openingsuren van de 19 OCMW’s van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”)

